

АБОНАМЕНТЪ

За България

За година	18	лева
„ 6 месеца	9	„
„ 3 месеца	4-50	„

За странство 40 лева за годишно.

Абонамента започва на 1 и 15 число.

Единъ брѣѣ 5 стотинки.

ВОЛЯ

ВЪСДНЕВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

ОБЯВЛЕНИЯ.

На I и II стр. за петъкъ редъ 1 левъ
 На IV стр. „ „ „ 40 ст.
 За малки обявления отъ 25 думи 60 ст

Всичко въ прѣплата.

Адресъ: в. „ВОЛЯ“ — София.
 Телефонъ № 1189

Директоръ-Сопитимикъ: Т. Вуневъ.

Градъ Охридъ 1)

На сѣверо-източната частъ отъ охридското езеро върху единъ двувърхавъ хълмъ е построенъ архитектурно градътъ Охридъ. Въ старо време на сѣкия хълмъ лежалъ градътъ Лепидеъ, който споредъ легендата билъ свързанъ ужъ отъ финицианъ Кадеъ. Нашето градъ имало повече народъ е свързанъ като столица на южнославянско племе македонци и още прѣвъ 459 г. прѣвъ Христа е билъ обграденъ съ стѣна. Съ установеніе на македонското царство гр. Лепидеъ е подпадналъ подъ неговата властъ а подръ надлуваніе на римлянитъ и въ Македония около 229 г. прѣвъ Христа гр. Лепидеъ билъ отпадналъ отъ македонското царство и билъ придобенъ отъ римлянитъ на адриатиченъ царъ. Превратъ, който далъ помощъ на римски консулъ срещу македонскитъ царъ Филиппъ V. Но когато и Италия била присъединена къмъ римската провинция, тогава и гр. Лепидеъ подпадналъ подъ римската властъ. Градътъ ималъ, както прѣвъ македонското време, тъй и прѣвъ римското. За туй свидетелствуватъ многобройнитъ останки отъ македонскитъ паметници, надписи, гробници и пр. Останки отъ градскитъ стѣнници и до днесъ се виждатъ. Тъ съ открити при случайни разкопки. Така въ участъа „Видимостъ“ погъ каменитъ на брата Юстиниана и Пирогалета се намиратъ грамадно златни; тамъ изцрпно е билъ и форумъ. Подъ камената на брата Пасхван се

намиратъ каменни храмъ, тъй като въ минаща дѣль се наидоха обриси бронзови статуетки и пр. На югъ отъ Ст. София около 50 крачки въ изката на Божидревъ (сегашенъ воененъ министерствъ) лежатъ останки отъ законитъ и трайнитъ на римско-византийска бази. При „дѣла порта“ до изката на Мануша бѣтъ открити театърътъ (остатокъ отъ фасадата ѣхъ намерена). Въ Лобичево има канаристи моновитни гробове въ изката на Киргилеванъ — изцрно създанъ римски гробъ. Въ западнитъ Коничина и въ Месокостро се намиратъ редица гробове отъ римската епоха. До четвъртинъ вѣкъ подръ Христа гр. Лепидеъ служилъ като столица на римски провинция епархія, до като билъ присъединенъ къмъ византийска римска провинция, наречена Византия. Тогвар градъ Лепидеъ станалъ столица на областта „Ювенъ Епархія“.

Съ провиканіе то на християнството изъ тѣзи земъ въ Лепидеъ отъ 347 г. се издигналъ епископскы катедръ. Лепидеанскитъ епископы имали участие въ Сарниѣйския (Софийския) църковенъ събори. По туй време се полнократно въ Лепидеанската областъ и македонскитъ сѣ. Епархія*), както за туй свидетелствуватъ житието му. Въ началото на византийското време Лепидеъ се наликвала и отъ близката на

*) Монолитенъ храмъ, посветенъ на Евразия, се запазилъ и до днесъ въ Охридъ единъ частъ на западъ отъ града,

християнската култура. Писателитъ говорятъ за него, като за градъ, който билъ богатъ и укрепленъ съ акни стѣни, украсенъ съ куле, които били построени на дѣветъ-триста крачки една отъ друга, както сѣ запазили и до днесъ. Коегаго гоитиъ опустошила градонетъ изъ Македония, тѣ обседани и нашата Лепидеанска църкостъ, но туйкъ били отблъснати отъ кончинитъ и житието на 479 г. Прѣвъ началото на VI вѣкъ, споредъ писателя Прокопия, гр. Лепидеъ пострадалъ отъ сиво землетресене, но билъ поправенъ въ Юстинианово време, когато се изградила съ стѣнитъ църкостъ. Около 549 год. пречена въцканоиме на Лепидеанскы епископы, защото нахлули вѣте славянитъ и вѣтнѣи земни. Името Лепидеъ се изгубила вече за всички отъ историтъ и мѣсто него прѣимно славянското название Охридъ, въ окончателствъ на който се било наставило племени българи, което дошло отъ камакъ-русскитъ мѣстности. Прѣвъ VII, VIII и началото на IX вѣкъ имало околнъ славянско племени съединили и образували въ Македония „славянско княжество“, което къмъ срѣдата на IX вѣкъ подпаднало подъ властвата на българинитъ князъ България. Поостанатъ сѣкъ покрѣпанството си върнатъ въ Охридъ гръднотъ епископъ. Гвардъ за да наставила въ християнството славянското си племно. Но скоро Гвардъ наслѣдствъ запрете отъ Борисъ и Симеонъ Кириндостоветъ уселикъ и другаръ Климентъ, който билъ нареченъ епископскы словесникъ, защото прѣвъ той си послужилъ съ славянска рѣкъ. Климентъ Охридскы поставилъ основата на славянската църковностъ и култура между славянитъ въ Балканския

полуостровъ. Въ Охридъ и околностата му тогата се основали съ стѣнитъ училища и бѣе започнала прѣсказа книжовна дѣятелност. Прѣподобни Научъ, които почивали на Климентъ*). Като плзвъ на охридската мисла при помощата на иконотъ отъ отворочениитъ и безброй други тѣзи словесници се имали многобройнитъ църковни книги, писани и на дѣтъ славянско азбука — кирилица и глаголица. Въ македонскитъ писмени паметници личатъ оитиъ ограниченни черти въ изава, които се заблѣжаватъ и въ книгитъ, писани въ Прѣскавъ, Дриствъръ и по-късно въ Търново. Затова кончинитъ сѣ наречени българска редакція, за различіе отъ сивомитъ паметници, които сѣ се повалили между славянитъ въ Зета, Троянѣ, Диклово, Захлумна, Кожанъ, Приносковъ и Равна, наречени старославянскы редакція. Имято поведи въ славянскитъ книжовни паметници отъ охридската областъ личатъ и русини, които потвърждаватъ възгледътъ, че македонскитъ славяни сѣ били въ севернославянскы и съ южнославянскитъ славяни, а не съ старославянскитъ. Даже и въ сегашнитъ македонски говори сѣ запазили редица русини. Вично туй не прѣбѣ да се забравитъ отъ славянскитъ учени.

Но ето, че политическитъ обстоятелства наново освободила за издигането на гр. Охридъ. Съ провиканіето на источното българско царство се издига западното подъ изцрковната властъ на композититъ:

четирата сивове на българския великока Никола и Раиския, които живели въ областта Мокра на юго-западъ отъ Охридъ, станали българскы царь и царь. Самуилъ избора църкостъ Охридъ за своя столица, която построена великолепни църкви павати. По туй време се прѣвѣнати въ Охридъ и българскы патриархъ, нареченъ Дамиянъ, който избѣгалъ отъ Дриствъръ (Скандинав) поради завладяването му отъ Византия. Съ туй вече градъ Охридъ става столица на политическа и духовенъ житието на българския народъ. Но като политическы центръ не оставалъ много дълго време, защото и западното българско царство биле покорено отъ императоръ Василко Българоубица. Обаче църковнитъ провинциитъ, запази на българскы народъ отъ Византия, осигуриха за западнъ духовното значение на Охридъ за българитъ. Архиепископската автономна катедръ въ Охридъ наречена още Всехъ България послушанъ като стравъ за западнотъ съ вцкване на българското име изъ Македония. Около тридесетъ епископски били подчинени на охридскитъ Патриархатъ. Сего охридскитъ архиепископъ захраняетъ да украситъ града и съ великолепни архитектурни паметници. Архиепископътъ Димитъръ XI вѣкъ построилъ базилика въ София въ Охридъ, която и сего е напълно запазена; а архиепископътъ Теодулъ около 1056 год. издигналъ храмътъ св. Пантелеимонъ (въ Иваретъ) на западната плоска равнинностъ отъ Охридъ. Малогуринитъ поправани развалинитъ [на този храмъ и бѣо прѣоброудна на Дамиянъ (сего те пакъ прѣоброудна въ черква) Охридскитъ архиепископски, ако и да западени въ-

зантийска култура, но инакъ не се гварилъ непрогонно имя славянската писменостъ, защото и прѣвъ оитиъ време христическы иконописцитъ сѣ били павани съ славянскы иконитъ). Охридъ сивѣ южнославянскы съединителъ на гръдската култура, която прѣвъ оитиъ времена съзнателно не се насаждала между българитъ, тъй като имало архаична въ томъ духъ. Охридскитъ архиепископски отъ нѣколко вцкване къмъ светото дѣло на Климентъ старилъ напълно славянската изцурна. Прѣвъ втората половина на XII вѣкъ, когато въ Цариградъ почивало да се гварелъ съ неаборо оно на съществуването на архиепископскы Всехъ България, охридскитъ архиепископи за да я запалятъ привадили и имя Цариградското провинцие — Всехъ България фавантата гварда Първъ Юстинианъ. Отъ оитиъ архиепископи въ Византия Тиронъ (архиепископскы) който отомствалъ Първъ Юстинианъ съ Охридъ, нааоро споредъ съобщеніето, което е имало да почерпи когато е имало прѣвъ Охридъ.

Византийското господство въ западнъ България прѣвъ XI и XII вцкване неспорочно на културното подвигане на гр. Охридъ, надлито по туй време съществувавалъ града болшина въ економична участъа и сѣрвизантийскы (перехитонитъ) въ участъа „Епархия“.

(Слѣва)

*) Както туй се установило отъ множеството славянски ржкописи, които сѣ имали отъ Македония и се свързавали по речето на русинитъ и западноевропейскитъ библиотекы.

